

Ammas obboloota, maqaa Gooftaa keenya Yesuus Kiristoosiin isin nan kadhada; hundinuu waan tokko akka dubbattan, gidduu keessanittis qoqqoodamni akka hin jirre; garuu yaada tokkoo fi murtii tokkoon guutummaatti walitti akka qabamtan. 1 Qorontos 1:10.

Yeroo Waaqayyo murtii mootummaa Nimirood irratti afaan isaanii walitti dhiphise, inni kun akka agarsiisutti, dhiphina sana dura hundi isaanii tokkummaa keessa turan; kanaafis hundi isaanii amala tokko turan; amalli sunis amantii hojii nama irratti hundaa'e ture—warra boqonnaa isuma sana keessatti Abrahaamiin bakka bu'amanii mul'atan irraa faallaa. Sheem bara Nimirood keessatti lubbuu amanamtuu ture. Barreessitoonni seenaa Sheem isa Nimirood, jallataa humna qabeessa Gooftaa duratti ta'e, ajjeese jedhaniiru. Yaadni ijoo sun yaada barreessitoota seenaa malee iyyuu ni dhaabata; jechuunis Sheem nama kakuu ti; inni dhiiga isaa Noh, nama kakuu ta'e irraa hordofa; Noh immoo dhiiga isaa Seet, nama kakuu biraa ta'e irraa duubatti hordofa; inni obboleessa isaa Abeel, nama kakuu biraa kan sanyii kallattiidhaan Addaam irraa dhufe, bakka bu'uuf seenaa kakuu keessatti dhufe.

Uumama Kudha Tokkooffaan kudha Cristosii fi Seexanaa gidduutti godhamu dha; kunis haala kakuu jireenyaa fi kakuu du'aa keessatti dhiyaata. Nimrod adamsaa guddaa fuula Waaqayyoo duratti ta'e bakka bu'a; inni waldaa hordoftoota baay'ee qabdu bakka bu'aatii. Abraam garuu, karaa Sheemitiin, waldaa hordoftoota muraasa qofa qabdu bakka bu'a. Yeroo Nimrod gamoo isaa ijaaraa turetti Sheem namicha kakuu ture; garuu kakuuleen lamaan boqonnaa kudha tokkoffaa keessatti Sheemii fi Nimroodiin utuu hin ta'in, Nimroodii fi Abraamiin bakka bu'amu. Phaawulos seera raajii kana ifatti adda baasa.

Melkisedeqiin kun Mootii Saalem, lubni Waaqa Isa Hundaa'olii, isa Abrahaam erga inni mootota ajjeesee deebi'ee dhufutti isa argatee isa eebbise sanaa dha; isa kanaafis Abrahaam waan hundumaa keessaa harka kudhan keessaa tokko kenne; hiikaan maqaa isaa duraan “Mootii qajeelummaa” jechuu dha; ergasii immoo “Mootii Saalem” kan ta'e, jechuunis “Mootii nagaa” dha; abbaa malee, haadha malee, sanyii dhalootaa malee, jalqaba guyyaawwanis ta'e dhuma jireenyaa kan hin qabne; garuu Ilma Waaqaa fakkaatee, yeroo hundumaa luba ta'ee jiraata. Egaa, namichi kun hammam guddaa akka ture yaadaa ilaalaa; hanga abbaa warra keenya Abrahaam illee boojuu keessaa harka kudhan keessaa tokko isaaf kenneetti.

Dhugumaas ilmaan Leewwii keessaa warri hojii lubummaa fudhatan akka seeraatti sabicha irraa kudhan keessaa tokko fudhachuuf ajaja qabu; jechuunis obboloota isaanii irraa, isaanii illee mudhii Abrahaam keessaa kan ba'an ta'us.

Garuu inni sanyii isaanii keessaa lakkaa'amu miti sun, Abrahaam irraa kudhan keessaa tokko fudhate; isa abdiwwan qabu immoo eebbise. Mormiin tokko illee malee, inni xiqqaan isa guddaadhaan eebbifama. Asitti namoonni du'an kudhan keessaa tokko fudhatu; achitti garuu inni jiraachaa akka ta'e ragaan itti ba'u isa sanaan fudhatama. Akkuman jechuun danda'utti, Lewwiinis inni kudhan keessaa tokko fudhatu, Abrahaamiin kudhan keessaa tokko kenneera. Inni yeroo Malkiiseedeeq isa qunnametti, amma illee mudhii abbaa isaa keessa ture. Ibroota 7:1–10.

በመልክዴዴቅ ርእስ ውስጥ ብዙ የአሁኑ እውነት አለ፤ ነገር ግን እኔ በቀላሉ የምገልጸው ጳውሎስ የቃል ኪዳን ሰዎች ትንቢታዊ ባሕርያትን በቀጥታ እንደሚያስተምር መሆኑን ብቻ ነው፤ እና በዚህ ማለቴ፣ በተነሣ ምስክርነት ውስጥ ያሉ ወንዶችና ሴቶች፣ የመጽሐፍ ቅዱሳዊ ምስክርነታቸው በሰው ልጆች ጋር ባለው የእግዚአብሔር የቃል ኪዳን ትንቢታዊ መስመር ውስጥ የመንገድ ምልክት የሚለይ ነው የምለው። ጳውሎስ፣ የሌዋውያን ክህነት በሲና ከመመሥረቱ በፊት የኖረው መልክዴዴቅ፣ ስለዚህም የሌዋውያን ክህነት ከመኖሩ ከአራት መቶ ዓመታት በላይ በፊት የኖረ፣ ከሌዊ አሥራትን እንደ ተቀበለ ያስተምራል። በሌዋውያን ክህነት ውስጥ ለመሆን፣ ከሌዊ የደም ዘር መውረድህን ማረጋገጥ የሚችል ሌዋዊ መሆን ነበረብህ። መልክዴዴቅ ግን ዘሩ ከሌዊ መስመር መሆኑን ሊያሳይ አይችልም ነበር፤ ምክንያቱም ሌዊ ገና አልተወለደም ነበር።

Sarara raajii Waaqayyo Addaamii fi Hewaan wajjin gale bakka bu’u dhugumaan kakuu lama dha. Tokkoffaan kakuu jireenyaa, qormaata salphaa tokko wajjin ture. Erga kufaatii fi qormaanni sun kufee booddee, kakuu itti aanu uffata kennuuf dhiiga hoolaa tokko of keessatti hammate. Sana booddee immoo kakuu Waaqayyo ilmaan namootaa wajjin gale, kan qilleensa roobaatiin, Nohiifi waaqeffannaa iddoo aarsaatiin bakka bu’e, ture. Sana booddee immoo Seera Uumamaa boqonnaa kudha tokkoffaa keessatti kakuu Waaqayyo saba filatame tokko wajjin gale, kan isaan Ibraawota jedhaman, jalqabe. Seenaawwan sana hunda keessatti namoonni Macaafa Qulqulluu keessaa dubbataman dhiironnis dubartoonnis namoota kakuu ti.

Uumama keessaa boqonnaa kudha tokkoffaatti, jalqabbii kakuu jireenyaa saba filatamaa wajjin taasifame ni ibsama; innis achuma Nimrood kakuu du’aa hundeessu bakka, akkuma xuubii fi dhoqqee wal qabsiisuun bakka bu’ameetti, ni ibsama; kunis dhagaa hin qaramin fi dhoqqee wal qabsiisuun ala ta’uu isaatiin iddoo aarsaa bakka bu’eef fakkeenya sobaa ture. Obboleettiin White akka nu beeksiftetti, iddoo aarsaan Kiristoosin bakka bu’a; kanaafuu amantiin Nimrood, kan amanti sobaa ta’e, Kiristoos sobaa tokko bakka bu’a.

Innis waliif, “Kottaa, mee eela haa tolchinu, akka gaariittis haa gubnu.” Isaanis dhagaa iddoo eelaa qabaniiru; supheenis iddoo dhoqqee walqabsiiftuutti itti fayyadaman. Uumama 11:3.

Yoo ati yoo, me dhagaa naaf ijaarte, dhagaa murame irraa isa hin ijaarin; sababni isaas, yoo ati irratti meeshaa kee ol kaasite, isa xureessiteerta. Ba’uu 20:25.

“Nu sacred fi kan adda walitti makuu irraa balaa keessa jirra. Ibbida qulqulluun Waaqayyo biraa dhufu hojii keenya keessatti fayyadamuu qabna. Iddoon aarsaa inni dhugaan Kiristoos dha; ibiddi inni dhugaan Hafuura Qulqulluu dha. Inni kun kaka’umsa keenya dha. Namni tokko Hafuura Qulqulluun yoo isa geggeessee fi qajeelche qofa gorsaa amanamaa ta’a. Yoo nu Waaqayyoo fi warra Inni filate irraa gorree iddoo aarsaa alagaa biraatti gaafachuuf deemne, akka hojii keenyaatti deebii arganna.” Selected Messages, book 3, 300.

Dhugaawwan biroo keessaa, barumsi tokko inni raajii ahaan Seera Uumamaa boqonnaa kudha tokko irraa argamu, inni jalqaba sarara raajii tokkoo akka ta’e agarsiisa. Lolaan bara Nohi keessatti addaan-bahiinsa raajii agarsiisa. Nohi dooniidhaa yeroo ba’e keessaa, karaa mootummaa waaqeffannaa haaraan jiraachuu qaba ture; akkasumas karaan waaqeffannaa yeroo hundumaa gosoota waaqeffattoota lama ni uuma, akkuma seenaa Qaa’iin fi Abeel keessatti ibsameetti. Seera Uumamaa boqonnaa kudha tokko addunyaa haaraa dha; seenaa jalqabaa qabuunis seenaa dhumaa tiif bu’uura ta’u ni danda’a, yeroo ummanni kakuu guyyaa dhumaa Waaqayyoo hojjettoota sa’aatii

kudha tokkoffaa Seera Dilbataa yeroo rakkinaatti Baabylon keessaa waamanitti. Nimrood yeroo rakkina Seera Dilbataa sana keessa nama cubbuu ti; Sheem immoo, inni Abrahaam ta'e, yeroo rakkina sanauma keessatti nama Waaqayyoo dha. Tamsa'inni fi walitti-dhufeenyi afaanii Seera Uumamaa boqonnaa kudha tokko keessatti ibsame, Nohi dooniidhaa ba'e irraa yeroo gabaabaa booddee jalqabe. Mata-dureen boqonnaa kudha tokkoo kakuuwwan lamaan dha; seenaanis xumura isaa kan ga'u yeroo tarkaanfiin sadaffaan kakuu Abrahaam boqonnaa digdamii lama keessatti ibsametti.

Boqonnaa kudha tokkoo seenaan alfaa sanyii Abrahaam isa boqonnaa digdamii lama keessatti seenaa omeegaa ga'uudha. Seenaa jalqabaa Baabel isa Nimroodii fi seenaa xumuraa aarsaa Yisihaaq dhi'eessuu, lamaan isaanii iyyuu murtii dhumaa ilmaan namaa irratti raawwatamu bakka bu'u. Sararri sun gamoo Nimrood irraa jalqabee hanga aarsaa Yisihaaqitti dheerata; sararri sunis aarsaawwan wal faallessan lama keessatti xumurama. Aarsaan Nimrood murtii hojii raawwachiisaa Waaqayyoo ni fudhata; murtiin Abrahaam immoo eebba Waaqayyoo ni fudhata. Nimrood alfaa boqonnaa kudha tokkoo ti; Abrahaam immoo omeegaa boqonnaa digdamii lama ti. Omeegaan yeroo hundumaa caalaadha, akka qubee Ibrootaa irratti hundaa'uun yoo xiqqaate yeroo digdamii lama; humni afaanota wal jechuun walitti makuu fi saboota gara garaatti facaasan keessatti mul'ate, humna fannoo irraa baay'ee ni caalame. Gamoon Nimrood Tuwaroota Lamaan 9/11 bakka bu'a; aarsaan Yisihaaq immoo seera Dilbataa bakka bu'a.

Namni kakuu ummata filatamte wajjin wal-qabatu mallattoo lakkoofsa kudha tokkoon jalqaba; mallattoo lakkoofsa digdamii lamaanis xumurama. Namni sun seenaa alfaa Nimrood keessatti, akkasumas seenaa omeegaa Abrahaam keessatti, yeroo carraan araaraa cufamutti xumurama. Seenaa Nimroodii fi Abrahaam mataan isaa macaafa jalqabaa Macaafa Qulqulluu keessatti dhihaateera; innis halluu badiisa bishaan keessaa Noohiitiin dhiheenyaatti raawwatame irraa haftee walitti qabuu keessatti kaa'ameera. Macaafa jalqabaa Macaafa Qulqulluu keessatti fakkeenyi kakuu lamaanii, dhugaa baatota lama ta'uun, sarara boqonnaa kudha tokkoo irraa kaasee hamma digdamii lamaatti cufa carraa araaraa ibsa.

Namni jal'inaan in jal'inaanumaa haa itti fufu; namni xuraa'e immoo xuraa'ummaa isaa haa itti fufu; namni qajeelaan qajeelummaa isaa haa itti fufu; namni qulqulluunis qulqullummaa isaa haa itti fufu. Mul'ata Yohaannis 22:11.

ንምሮድ ን ዓመፀኛና ርኩስ ነው፤ አብርሃምም ን ዳድቅና ቅዱስ ነው፤ ይህም በዘፍጥረት 11-22 አልፋ ውስጥ እንደተለየ እንዲሁም በራእይ 22፡11 አጫጋ ውስጥ ነው። የምሕረት ዘመን ከመዘጋቱ በፊት፣ በቁጥር 10 ውስጥ የዚህ መጽሐፍ ትንቢት ቃላት እንዳይታተሙ የሚያውጅ አዋጅ ይሰጣል። የምሕረት ዘመን ከመዘጋቱ በፊት፣ በሚቀጥለው ቁጥር ራሱ፣ በራእይ ውስጥ ሊፈታ የሚገባ አንድ ትንቢት ሊኖር ይገባል። ከአስራ አንደኛው ቁጥር ሁለት ቁጥሮች በኋላ፣ ክርስቶስ ያንን ትንቢት ለመፍታት ቁልፍን ይሰጣል።

Innis naanniin, “Dubbi raajii macaafa kanaa hin cufin; yeroo sun dhi'aateera. Namni jal'aan amma illee jal'aa haa ta'u; namni xuraa'aanis amma illee xuraa'aa haa ta'u; namni qajeelaan amma illee qajeelaa haa ta'u; namni qulqulla'aanis amma illee qulqulluu haa ta'u. Kunoo, ani dafee nan dhufa; gatiin koos na wajjin jira, akka hojii isaa ta'e tokkoon tokkoon namaatiif kennuuf.”

Anii Alfaa fi Oomeegaa dha, jalqabaa fi dhuma, isa jalqabaa fi isa mootummaa dha. Mul'ata 22:10–13.

Boqonnaa digdama lamaffaa guutummaa Macaafa Qulqulluu keessaa boqonnaa Oomeegaa ti; raajii Mul'ata keessatti cufamee jiru banuuf furtoon isaas, qajeelfama Kiristoos boqonnaa tokkoffaa Mul'ataa keessatti wantoota hunda caalaa adda baase sana dha. Boqonnaan tokkoffaa qubee jalqabaa alifbeetii Ibrootaa ti; boqonnaan digdama lamaffaan immoo isa dhuma dha. Keeyyata sagal irraa hamma kudha tokkootti boqonnaa tokkoffaa keessatti, Yohaannis of beeksisa; akkasumas Kiristoosiin Alfaa fi Oomeegaa akka ta'e adda baasa.

Ani Yohaannis, inni obboleessa keessan, dhiphina keessatti, mootummaa keessatti, obsaa Yesuus Kiristoos keessattis hirmaataa ta'e, dubbii Waaqayyootiifii dhugaa ba'umsa Yesuus Kiristoosiif jedhee odoola Phaaximos jedhamtu irraan ture. Guyyaa Gooftaa keessa Hafuura keessa nan ture; sagalee guddaa akka sagalee malakataa duuba koo irraa nan dhaga'e; innis, Ani Alfaa fi Oomeegaa, isa jalqabaa fi isa dhuma dha; ati waan argitu kitaaba keessatti barreessiitii waldoota torban Aasiyaa keessa jiranitti ergi; jechuunis Ephesoositti, Simiirnaatti, Phergaamoozitti, Tiyaatiraatti, Saardiisitti, Filadelfiyaatti, fi Laa'odiiqiyyaa'atti. Mul'ata Yohaannis 1:9-11.

Lakkoofsa kudha tokko keessatti, Yohaannis Phaxmox irra jira; garuu lakkoofsa kudha lama keessatti inni garagalee ilaala, achii kaasees inni qulqulluu iddoo waaqa keessaa keessa jira. Kanaafuu, lakkoofsota 9/11 keessatti, nuti dhugaa-baatummaa Yohaanniin argina; kunis Yesusin Alfaa fi Oomeegaa akka ta'e addaan baasa, waan Yesus duraanuu lakkoofsa 8 keessatti ofii isaa irratti ibse dha:

Ani Alfaafi Oomegaadha, jalqabaa fi dhumaadha, jedha Gooftaan; inni jiru, inni ture, inni dhufuuf jirus, Hundumaa Danda'uudha. Mul'ata Yohaannis 1:8.

Lakkoofsa saddeeti keessatti, Yohaannis waan Kiristoos ofii isaa waa'ee ofii Isaa dubbate barreessaa jira. Lakkoofsa sagal irraa hamma kudha tokkootti immoo, Yohaannis waa'ee ofii isaa dubbachaa jira. Kunis lakkoofsota kudha tokko jalqabaa keessatti dhuga-baatota lama kan Kiristoosin Alfaa fi Oomeegaa ta'uu isaanii ibsan bakka bu'a. Lakkoofsota sagal irraa hamma kudha tokkootti kutaa yaadaa of danda'e qabu. Boqonnaa guutuu wajjin walitti hidhatanii yoo ta'an iyyuu, lakkoofsota kanneen keessatti Yohaannis waa'ee ofii isaa dubbachaa jira; yeroo lakkoofsota afur irraa hamma saddeetiitti garuu, Yohaannis waaqayyummaa isa guutuu bakka bu'ee waldoota Isaa dubbachaa jira. Lakkoofsi afur kutaa yaadaa tokko jalqaba; inniis lakkoofsa saddeeti irratti xumurama. Kunis amala banuu Kiristoos, isa turee fi jiru, ammas dhufuuf jiru, kan lakkoofsa afur keessatti ibsamee achiis deebi'ee lakkoofsa saddeeti keessatti ibsameen beekama.

Yohaannis gara waldoota kiristaanaa torban Eeshiyaa keessa jiranitti: Isa jiru, isa ture, isa dhufuuf jirus irraa; Hafuurota torban teessoo mootummaa isaa dura jiran irraa; akkasumas Yesuus Kiristoos irraa, inni dhugaa baatuu amanamaa, keessaa du'aniif mootummaa jalqabaa irraa kan ka'e, mootota lafaas irratti Bulchaa ta'e irraa, ayyaanni fi nagaan isiniif haa ta'u. Isa nu jaallateef, dhiiga mataa isaatiin cubbuu keenya irraa nu dhiqee, mootummaa fi luboota Godaatti, jechuunis Abbaa isaatti, nu taasisseef; isaaf ulfinnii fi mootummaa baraa hamma bara

koo mirgaa taa'i' jedhe"? Egaa Daawit isa "Gooftaa" jedhee yoo waame, inni akkamitti ilma isaa ta'a?

Namni tokko iyyuu isaaf dubbii tokko deebisuu hin dandeenye; guyyaa sanaa jalqabee immoo eenyu iyyuu isa gaafachuu si'achi hin ijaajanne. Maatewos 22:41–46.

Boqonnaa boqonnaa digdamii-lammaffaa mallattoo karaa seenaa kakuu tokko ni adda baasa. Ermiyaasis sarara dhugaa kana akkasumas ni ilaallata:

Dubbii Waaqayyoo gara Ermiyaasitti dhufe, akkana jedhee, Karra mana Waaqayyoo keessa dhaabadhu, achittis dubbii kana labsii; akkanas jedhi, Isin hundinuu warri Yihuudaa, warri karrawwan kanaan seentanii Waaqayyoon waaqeffachuuf dhufan, dubbii Waaqayyoo dhaga'aa. Waaqayyo gooftaan maccaa, Waaqni Israa'el, akkana jedha: Karaa keessanii fi hojii keessan sirreessaa; anis isin iddoo kana keessa akka jiraattan nan godha. Jechota sobaa, "Kun mana Waaqayyoo, mana Waaqayyoo, mana Waaqayyoo dha" jettanitti hin amaninaa.

Yoo isin dhugumaan karaa keessanii fi hojiiwwan keessan yoo fooyyessitan; namaa fi ollaa isaa gidduutti murtii haqaa yoo dhugumaan raawwattan; alagaa, ijoollee abbaa hin qabnee fi haadha manaa dhabeessa yoo hin cunqursine, iddoo kana keessattis dhiiga nama balleessaa hin qabnee yoo hin dhangalaasne, akkasumas badiisa ofii keessaniif waaqolii biraa duukaa yoo hin buune: ani isin akka lafa kana keessatti, biyya ani abbootii keessaniif kenne keessa, bara baraan jiraattan nan godha. Kunoo, isin dubbii sobaa, isa faayidaa hin qabne irratti ni amanattu. Hattuudhaa, nama ajjeesuu, ejja raawwachuu, sobaan kakachuu, Baaliif aarsaa ixaanaa gubuu, waaqolii biraa isin hin beekne duukaa bu'uu ni gootu; achiis mana kana keessatti, isa maqaa kootiin waamamu dura koo ni dhaabbattu, akkanas ni jettu, "Nu jibbina kana hundumaa hojjechuuf bilisa baafamneerra?"

Manni kun maqaan kootiin waamamu kun ija keessanitti boolla hattotaa ta'eeraa? Kunoo, ani illee isa argeera, jedha Waaqayyo. Amma garuu gara iddoo koo isa Shiiloo keessa turetti, iddoo ani duraan maqaa koo keessatti kaa'etti dhaqaa; hammina saba koo Israa'el irraa kan ka'e waan ani isa irratti godhe ilaalaa.

Amma iminka isin hojii kana hundumaa hojjetaniif, jedha Waaqayyo, ani ganama barii ka'ee isinitti dubbadhe; isin garuu hin dhageenye; ani isin waame, isin garuu hin deebine; kanaafis mana kana, kan maqaan koo irratti waamamu, isa isin itti amanamtan, akkasumas iddoo ani isinii fi abbootii keessaniif kenne, akkuma Shiiloo irratti godhe sana irratti nan godha. Ani immoo akka obboolota keessan hundumaa, jechuun sanyii Efreem hundumaa, ari'ee fuula koo duraa baase sana, isin illee fuula koo duraa nan baasa. Kanaafuu saba kanaaf hin kadhatin; isaaniif iyyas ta'e kadhannaa ol hin fuudhin; ana birattis araara isaanii hin kadhatin; ani si hin dhaga'u. Ermiyaas 7:1–16.

Ermiyaas akka Israa'el duriif hin kadhanne ni himame; isaanis bakka irraa deebi'uun hin danda'amne ga'anii turan, akkuma Yihudoota mormitootaa dhuma boqonnaa digdamii lamaa irra jiranis. Yeroo Museen, (namni mootummaa kakuu ta'e) murtii Waaqayyo saba kakuu filatame balleessuuf kenneen dura dhaabate, Museen kadhannaan gidduu gale. Boqonnaa torbaffaa keessatti immoo Ermiyaas saba kakuu isauma sanaaf akka hin kadhanne ni himama. Seenaa raajii Shiiloo,

kuma lamaa fi dhibba sadii irratti jalqabe. Maatewos digdamii sadiin labsii Laa'odiiqeyaa Adventistoota Guyyaa Torbaffaa irratti ba'e dha; isaanis sob-do'aa namoota dhibba afurtamii afur kuma afurii fi afurtamii afurii ti.

እቶም ሚእትን ኣርብዓን ኣርባዕተን ሸሕ: እቲ ካብ ሸውዓተ ዝኾነ ሻምናይ እቶም፤ እቶም ብሻምናይ መዓልቲ ዝተንስኡ እውን እቶም፤ እቶም ሸሞንተ ነፍሳት ኣብ መርከብ ኖህ ዘነበሩ እቶም፤ እቶም ሸሞንተ ዘርኢ ሴት እቶም፤ እቲ ኣብ ግንባሮም ዘሎ ማሕተም ድማ ብግዝረት ዝተመሰለ ነበረ፤ እዚ ድማ ብሻምናይ መዓልቲ ይፍጸም ነበረ። ንሳቶም እቶም ካህናት እቶም ንኣገልግሎት ብሻምናይ መዓልቲ ዝተቐብኡ፤ እቲ ኣብ ምዕራፍ ዕስራን ሰለስተን ኣብ ኣድቨንቲዝም ዝተነግረ ሸሞንተ ወዮታት ድማ: ኣንጻር እቲ ሓሶት ሻምናይ ዝተኣወጀ መግለጺ እዩ።

Labsii yeroo dubraawwan wallaaltota irratti dubbatame, lakkoofsa dhumaa boqonnaa digdamii lama keessatti mallattoon saba Waaqayyoo kaa'amu dura ni dhufa. Boqonnaan digdamii lamaa boqonnaa digdamii lamaan Seera Uumamaa keessatti argamu waliin wal-sima; sababiin isaas kitaabni jalqabaa Kakuu Moofaa kitaaba jalqabaa Kakuu Haaraa fakkeenyaan agarsiisa. Giddugala sarara raajii Maatewos boqonnaa kudha tokko irraa jalqabee hamma boqonnaa digdamii lamaan, boqonnaawwan kudha lama bakka bu'an keessatti, boqonnaan jahaffaan isaanii boqonnaa kudha jaha dha; achittis maqaan Simoon Barjonaa gara Pheexiroositti jijjiirame.

Anis siif jedhas, Ati Phexiroos; anii kattaa kana irratti waldaa koo nan ijaara; karrawwan si'oolis ishee irratti humna hin qabaatan. Maatewos 16:18.

Maatewos boqonnaa kudha tokkoo hamma digdamii lamaatti lakkoofsonni 459 jiru. Lakkoofsi giddugaleessaa lakkoofsa kudha torbaa, kan boqonnaa kudha jahaati; garuu lakkoofsi sun lakkoofsota kudha saddeetii fi kudha sagaliirraa addaan baafamuu hin danda'u, sababiin isaas isaan ibsa tokko dha.

Yesus deebisee isatti akkana jedhe; “Yaa Simoon BaarYoonaa, ati eebbifamteetta; kun siif kan mul'ise foonii fi dhiigni miti, garuu Abbaan koo kan samii keessa jiru. Anis siinan jedhu, ati Pheexiroos; dhagaa kana irrattis waldaa koo nan ijaara; karrawwan si'oolis ishee irratti injifannoo hin argatan. Ani furtuu mootummaa mootummaa samii siifan kenna; waan ati lafa irratti hiitu hundi samii keessatti ni hidhamta; waan ati lafa irratti hiiktu hundi samii keessatti ni hiikama.” Maatewos 16:17–19.

በምዕራፍ ኣሥራ ኣንድ እስከ ሃያ ሁለት መካከል ያለው ትክክለኛ ማዕከል ለክርስትና መሠረታዊ የቃል ኪዳን መግለጫ ነው። በዚያ መግለጫ ውስጥ የስምዖን ስም ወደ ጴጥሮስ ይለወጣል፤ ይህም፣ እያንዳንዱ የእንግሊዝኛ ፊደል ያለውን የቁጥር ቦታ በመተግበር፣ ለምሳሌ “a” ኣንድ እንደሆነ እና “z” ሃያ ስድስት እንደሆነ፣ “p” 16 እንደሆነ፣ “e” 5 እንደሆነ፣ “t” 20 እንደሆነ፣ ሌላው “e” 5 እንደሆነ እና “r” 18 እንደሆነ ታንታላ። 16 × 5 × 20 × 5 × 18 በማባዛት 144,000 ይሆናል፤ እና የጴጥሮስ ስም መለወጥ፣ የቃል ኪዳን ግንኙነት ምልክት እንደሆነ የሚያሳዩው ማጣቀሻ፣ በምዕራፍ 16 ቁጥር 18 ውስጥ ይገኛል፤ የጴጥሮስ የመጀመሪያ ፊደል ቁጥር 16 ሲሆን የመጨረሻው ፊደል ቁጥር 18 ነው። ይህ ሁሉ በኣሥራ ሁለት ምዕራፎች ማዕከል ውስጥ ነው፤ እነዚህም በኣሥራ ኣንድ ምልክት የሚጀምሩ እና በሃያ ሁለት ምልክት የሚያበቁ ናቸው።

መስመሩ እዚህ ዘፍጥረት ምዕራፍ አስራ አንድ እስከ ሃያ ሁለት ድረስም ይገኛል፤ በዚያም መስመር ውስጥ 305 ጥቅሶች አሉ፣ ይህም ምዕራፍ አስራ ሰባትን እና ቁጥር አስራ አንድን የዚያ መስመር ማዕከል እንደሆነ ያመለክታል። ይህ የብሉይ ኪዳን የመጀመሪያው መጽሐፍ አስራ ሁለት ምዕራፎች ያሉት መስመር ከአብርሃም ጋር ያለውን ኪዳን ይለያል፤ በተመሳሳይም በአዲስ ኪዳን የመጀመሪያው መጽሐፍ በእነዚያው ምዕራፎች ውስጥ ከአሜጋ መስመር ጋር የሚገናኝ የአልፋ መስመርን ይወክላል። በማቴዎስ ያለው የአሜጋ መስመር ማዕከል በእሑድ ሕግ ጊዜ ከፍ ብሎ የሚቆም የኪዳን ምልክት የሆኑት መቶ አርባ አራት ሺህ ሰዎች ያላቸውን የኪዳን ግንኙነት ከፍተኛ ደረጃ ያመለክታል። የዘፍጥረት መስመር ማዕከላዊ ጥቅስ ማዕከላዊ ጥቅሱን ብቻ ሳይሆን፣ ከአብርሃም ጋር ያለውን ሦስት እጥፍ ኪዳን ሁለተኛውን ወይም መካከለኛውን ደረጃ እንዲሁም በእኩል አስፈላጊነት የኪዳኑን ምልክት ያመለክታል።

Kana akka foon duraa keessan ni qaxxamuruu qabdu; innis ani fi isin gidduutti mallattoo kakuu ta'a. Uumama 17:11.

Mata-duree itti aanu keessatti wantoota kana itti fufna.

“Ergasii inni biyyoo fi xurii, faaya sobaa fi saantima sobaa haxaawaa turetti, isaan hundinuu akka duumessaatti ol ka’anii foddaa keessaa ba’an; qilleensinis isaan fuudhee deeme. Jeequmsa sana gidduutti ani yeroo gabaabaaf ija koo cufe; yeroo ani deebisee bane, xuriin hundinuu badee ture. Faayawwan gatii guddaa qaban, almazoonna, saantimoonni warqee fi meetii, baay’inaan guutummaa kutaa sana irratti faca’anii turan.”

“Inni miisicha irra saanduqa, isa duraa caalaa guddaa fi bareedaa ta’e tokko kaa’e; achiis luulota, diyaamandota, saantimoota harka guutuudhaan walitti qabee saanduqa keessa darbachuu jalqabe, hamma tokko illee hin hafnetti, yeroo diyaamandota keessaa muraasni mataa biiftuu xiyyoo qofa caalaa guddaa hin taane illee.”

“Inni achiin ‘kottu ilaali’ naan jedhe.”

“Ani sanduuqa sana keessa ilaale; garuu iji koo waan argeen ni rifate. Isaan ulfina isaanii duraanii irra dachaan kudhan ni ifan ture. Ani akka isaan miilla namoota hamoo sanaa, warra isaan bittimsanii awwaara keessatti irra deddeebi’anii rukutan sanaatiin ciramanii cirracha keessatti miicamanii qulqulleeffamanitti yaade. Isaan hundinuu iddoo isaanii keessatti, tartiiba bareedaan sanduuqa sana keessa qophaa’anii turan; dhiphina nama isaan achitti darbete sanaa kan mul’atu tokko illee hin turre. Ani gammachuu guddaadhaan nan iyyadhe; iyya sunis na dammaqse.” Early Writings, 83.

“Isin immaa Gooftaa baay’ee fagoo godhaa jirtu. Ani roobni boodaa akka iyyi halkanii walakkaa [akka tasaa sanaan] dhufaa ture, humna isaa kudhan dachaan caaluun akka ta’es argeera.” Spalding and Magan, 5.

Inni wantoota ogummaa fi hubannaa hundumaa keessatti, waan mootichi isaan gaafate hunda keessatti, inni isaan ogeeyyii falfalaatii fi urjii ilaaltota mootummaa isaa hunda keessatti argaman hundumaa irra dachaa kudhan caalan jedhee argate. Daani’el 1:20.